

Bewijs van opzet of grove schuld

Als de inspecteur een boete oplegt omdat er te weinig belasting is betaald, spelen de begrippen ‘opzet’ en ‘grove schuld’ een belangrijke rol. De rechter heeft hierover een interessante uitspraak gedaan. Wat speelde er?

Het opleggen van een boete

Te weinig belasting betaald. Een boete kan worden opgelegd als aan een ondernemer opzet of grove schuld kan worden verweten, op basis waarvan er te weinig belasting is betaald.

Opzet. De definitie van opzet luidt: *“Het willens en wetens handelen of nalaten, leidend tot het niet of niet binnen de daarvoor gestelde termijn heffen of betalen van belasting.”*

Grove schuld. Grove schuld is een *“in laakbaarheid aan opzet grenzende mate van verwijtbaarheid en omvat mede grove onachtzaamheid”*. Daarbij kan worden gedacht aan laakbare slordigheid of ernstige nalatigheid. Bij grove schuld had de betreffende ondernemer redelijkerwijs moeten of kunnen begrijpen dat zijn gedrag tot gevolg kon hebben dat er te weinig belasting zou worden geheven of betaald.

Bewijslast bij de inspecteur

Navorderingsaanslag met boete. In de zaak bij het Gerechtshof Amsterdam, 04.02.2015 (GHAMS:2015:205), heeft een BV een factuur in mindering gebracht op de winst. Naar aanleiding van een boekenonderzoek stelt de inspecteur dat er aan de factuur geen (tegen)prestatie ten grondslag ligt. De inspecteur staat daarom de aftrek van de kosten niet toe en legt een navorderingsaanslag vennootschapsbelasting (Vpb) met een boete op.

Opzettelijk onjuiste aangifte? In eerste instantie oordeelt het Gerechtshof Den Haag dat de factuur geen betrekking heeft op een tegenprestatie en dat de BV daarvan op de hoogte is geweest. De BV kan de kosten niet in aftrek brengen.

De navorderingsaanslag is terecht opgelegd. Met betrekking tot de boete overweegt het Hof dat de BV willens en wetens een onjuiste aangifte heeft gedaan door de factuur als aftrekpost op te voeren. Het Hof verwijst daarbij naar ‘de vaststaande feiten en omstandigheden’ en ‘de gegevens’.

Onvoldoende gemotiveerd. De Hoge Raad, 20.06.2014 (HR:2014:1458), oordeelt echter dat het Hof onvoldoende heeft gemotiveerd dat de BV opzettelijk een onjuiste Vpb-aangifte heeft gedaan. Uit de uitspraak van het Hof blijkt namelijk niet met welke gegevens er rekening is gehouden. De Hoge Raad verwijst de zaak daarom naar het Gerechtshof Amsterdam.

Niet bewezen. Dit Hof oordeelt dat de inspecteur er niet in is geslaagd te bewijzen dat de BV opzettelijk dan wel met grove schuld heeft gehandeld. Volgens het Hof leidt de enkele omstandigheid dat ten onrechte een aanzienlijke aftrekpost is geclaimd, er namelijk niet automatisch toe dat er sprake is van opzet of grove schuld bij de BV, waardoor er te weinig belasting is betaald.

De inspecteur had moeten bewijzen op grond van welke feiten en omstandigheden er (voorwaardelijke) opzet dan wel grove schuld bij de BV aanwezig is. De enkele stelling dat iedere ondernemer weet dat het opvoeren van zo’n factuur niet is toegestaan, is volgens het Hof onvoldoende. De BV hoeft de boete dan ook niet te betalen.

Ruimte voor discussie? Ga niet zomaar akkoord met een boete. Daag de inspecteur uit om te bewijzen dat er ten minste sprake is van grove schuld. Wijs op deze rechtspraak, het feit dat er ten onrechte een aanzienlijke aftrekpost is geclaimd, is op zich niet voldoende bewijs!

Volgens de rechter moet de inspecteur bewijzen dat er sprake is van opzet of grove schuld. Ga dus niet zomaar akkoord met een boete. Daag de inspecteur uit om te bewijzen dat er ten minste sprake is van grove schuld. Het feit dat er ten onrechte een forse aftrekpost is geclaimd, is op zich niet voldoende bewijs!